

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18C/12/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2110201365
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2110201365.27

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci sporu žalobkyne: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. X, R., zastúpená: JUDr. Peter Harakály, advokát, so sídlom Mlynská 28, Košice, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom Vajnorská 55, Bratislava, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 11.216,91 Eur a v časti úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 7.465,01 Eur od 04.03.2010 do zaplatenia a v časti úroku z omeškania vo výške 9,25% ročne zo sumy 1.879,80 Eur **z a s t a v u j e**.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1.117,70 Eur titulom náhrady za bolesť, sumu 3.767,55 Eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a sumu 1.730,25 Eur titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku žalobu zamietá.

IV. Konanie v časti vzájomnej žaloby o zaplatenie sumy 149,77 Eur **z a s t a v u j e**.

V. Vzájomnú žalobu **z a m i e t a**.

VI. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 34% trov konania.

VII. Žalobkyni v časti nároku vzájomnej žaloby **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% trov konania.

VIII. Štátu **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 67% a voči žalovanému v rozsahu 33%.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 25.01.2010 voči žalovanému domáhala zaplatenia sumy 5.350,20 Eur z titulu bolestného s 9% ročným úrokom z omeškania od 04.03.2010 do zaplatenia, zaplatenia sumy 9.688,20 Eur s 9% ročným úrokom z omeškania od 04.03.2010 do zaplatenia, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a zaplatenia sumy 4.844,10 Eur z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ako aj náhrady trov konania. Svojho nároku sa žalobkyňa domáhala na základe toho, že dňa 25.05.2003 pri dopravnej nehode ako spolujazdkyňa v motorovom vozidle utrpela ťažký úraz. V konaní vedenom na Okresnom súde Trnava sp. zn. 16C/01/2004 prebiehalo konanie o nároku žalobkyne o priznanie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Ohľadne týchto nárokov

došlo k uzavretiu mimosúdnej dohody, ktorú žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dňa 29.09.2006. V súvislosti s úrazom, ktorý utrpela žalobkyňa pri dopravnej nehode, v dňoch 15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009, podstúpila ďalšie operácie tváre a podľa lekárskeho posudku vypracovaného Z.. A. Š., S.. zo dňa 28.10.2009 tieto operácie znalec ohodnotil bolestným počtom bodov 370 a sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov vo výške 670. Žalobkyňa podanou žalobou domáha, aby bolo odškodnenie vyčíslené v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v zmysle ktorého zákona bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje žalovanú sumu. Žalované sumy si písomným podaním zo dňa 04.12.2009 uplatnila u žalovaného z titulu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobkyňa uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že je invalidná v rozsahu viac ako 70%, má za to, že je primerané aj 50% mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

2. Žalovaný žiadal, aby súd žalobu žalobkyne zamietol a zaviazal žalobkyňu na zaplatenie sumy 2.243,72 Eur (vzájomná žaloba) ako aj povinnosti zaplatiť žalovanému náhradu trov konania. Žalovaný uviedol, že na základe mimosúdnej dohody žalovaný vyplatil žalobkyni bolestné i sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom žalobkyňa sa v tejto dohode zaviazala, že v budúcnosti si už nebude uplatňovať žiadne nároky z titulu bolestného a spoločenského uplatnenia. Žalovaný vyplatil žalobkyni bolestné vo výške 158.434,57 Eur (4.773.000,- Sk) ako náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 20-násobku bodového ohodnotenia bolestného a 20-násobku bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vyplývajúceho zo znaleckého posudku Z.. S. zo dňa 23.05.2005. Následne žalovaný plnil žalobkyni náhradu za bolestné dňa 21.12.2009 v sume 736,30 Eur za 370 bodov (370x1,99 Eur/bod v zmysle vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodnení bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia). Žalovaný taktiež plnil žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 1.999,95 Eur za 670 bodov (670x1,99 Eur/bod v zmysle vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia + zvýšenie o 50%). Uvedené plnenie bolo poskytnuté na základe lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 28.10.2009 vypracovaného Z.. A. Š., S.. Vzhľadom na uvedené si žalovaný voči žalobkyni vzájomnou žalobou uplatňuje sumu 2.243,72 Eur, sumu 467,65 Eur z titulu vyplateného bolestného a sumu 1.776,07 Eur z titulu vyplateného sťaženia spoločenského uplatnenia a jeho zvýšenia z dôvodu, že bolo vyplatené bodové ohodnotenie, ktorý Z.. Š. S.. vypracoval v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z., pričom podľa názoru žalovaného nároky žalobkyne mali byť posudzované podľa vyhlášky č. 32/1965 Z.z.. Toto plnenie bolo vyplatené žalobkyni dňa 21.12.2009 na základe predžalobnej výzvy žalobkyne v tejto veci. Žalovaný tiež poukázal na skutočnosť, že v žalobe si žalobkyňa uplatňuje niektoré položky duplicitne, a to aj tie, ktoré už jej boli vyplatené v uzatvorenej dohode zo dňa 29.09.2006.

3. Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 18C/12/2010-159 zo dňa 30.01.2012 žalobu žalobkyne zamietol a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 2.093,95 Eur; o trovách konania si vyhradil rozhodnúť samostatným uznesením v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci. V odôvodnení poukázal na vykonané dokazovanie výsluchom strán sporu a znaleckým dokazovaním znalcom Z.. S., keď ustáli, že na odškodnenie žalobkyne za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu sa vzťahujú ustanovenia vyhlášky č. 32/1965 Zb. Podľa súdu prvej inštancie tento záver vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. Vyhlášku č. 32/1965 Zb. je potrebné použiť aj pri obodovaní zranení žalobkyne a následne spoločenského uplatnenia v súvislosti s operáciami, ktoré podstúpila dňa 15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009, keďže tieto boli vykonané v súvislosti s úrazom, ktorý žalobkyňa utrpela pri dopravnej nehode dňa 25.05.2003. Vzhľadom na absolvované operácie v roku 2008 a 2009 bodové ohodnotenie bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia bolo zvýšené - v časti bolestného o 135 bodov a v časti sťaženia spoločenského uplatnenia o 125 bodov. Tento počet bodov pri bolestnom predstavuje sumu 268,87 Eur a sťaženie spoločenského uplatnenia pri zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia o 50% predstavuje sumu 248,95 Eur. V takejto výške aj žalovaný žalobkyni počas konania plnenie poskytol. V dôsledku nesprávneho posudku Z.. Š. poskytol žalovaný plnenie žalobkyni v sume 2.243,72 Eur. Vzájomnou žalobou sa preto domáhal vrátenia sumy 2.093,95 Eur od žalobkyne. Táto suma pozostávala z vyplateného bolestného vo výške 467,43 Eur a sumy 1.626,52 Eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Pôvodne bola žalobkyni vyplatená suma 2.736,25 Eur, z ktorej súd odrátal sumu 642,30 Eur, ktorá žalobkyni prináležala. Žalobkyni potom zostala povinnosť vrátiť žalovanému sumu 2.093,95 Eur. Súd prvej inštancie uzatvoril, že nárok žalobkyne bol žalovaným v priebehu konania vysporiadaný, preto žalobu žalobkyne zamietol v celom rozsahu, keďže zistil, že žalovaný vyplatil žalobkyni náhradu za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia podľa

zákona č. 437/2004 Z.z., hoci jej toto patrilo podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb., uložil žalobkyni povinnosť vrátiť časť vyplatenej sumy žalovanému.

4. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 9Co/113/2012-182 zo dňa 22.08.2012 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil a v časti vzájomnej žaloby, ktorou bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 2.093,95 Eur zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu. Uviedol, že bude potrebné, aby bolo obodované a ohodnotené bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v súvislosti s operáciami podstúpenými žalobkyňou dňa 15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009, pritom nemožno opätovne obodovať a ohodnotiť predchádzajúce bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia ani porovnávať obodovanie podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. s obodovaním podľa zákona č. 437/2004 Z.z. Pre rozhodnutie vo veci je potrebné, aby mal súd k dispozícii posudok o obodovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne podľa platnej právnej úpravy v čase dopravnej nehody. V prípade, ak na základe takéhoto posudku bude náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia nižšia ako bola žalovaným žalobkyni vyplatená, súd prvej inštancie bude musieť zvážiť, či s poukazom na zdravotný stav žalobkyne, na utrpené bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne, na dobré mravy je primerané zaviazat' žalobkyňu na vrátenie rozdielu vyplatenej náhrady žalovanému.

5. Na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora na základe podnetu žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 2MCdo/11/2013-239 zo dňa 31.07.2014 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 9Co/113/2012-182 zo dňa 22.08.2012 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 18C/12/2010-159 z 30.01.2012 v jeho zamietajúcej časti a vec v rozsahu zrušenia vrátil Krajskému súdu Trnava na ďalšie konanie. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dôvodil, že odvolací súd si nespĺnil svoju povinnosť riadne odôvodniť rozhodnutie, nevysporiadal sa s námietkami strany a nie je možné zistiť, akým myšlienkovým postupom dospel k záveru, že na jednej strane pri rozhodovaní o žalobe žalobkyne na vyplatenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia na základe znaleckého posudku podaného znalcom Z. S. z 28.03.2011 považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne a na strane druhej konštatoval, že súd prvej inštancie nemal jednoznačné podklady pre rozhodnutie o povinnosti žalobkyne zaplatiť žalovanému sumu 2.093,95 Eur, keď konštatoval, že pre rozhodnutie v tejto časti musí mať súd prvej inštancie k dispozícii iný znalecký posudok a uložil mu doplniť dokazovanie.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací vo veci opätovne rozhodol a uznesením č. k. 26Co/309/2014-261 zo dňa 30.06.2015 napadnutý rozsudok prvej inštancie i v zamietajúcej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že pre ďalšie konanie je potrebné, aby bola ohodnotená bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v súvislosti s operáciami, podstúpenými žalobkyňou dňa 15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009, keďže tieto operácie boli vykonané v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela pri dopravnej nehode dňa 25.05.2003. Bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia musia byť hodnotené a stanovené znalcom podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. a náhrada vyčíslená podľa zákona č. 437/2004 Z.z. hodnotou aktuálnou.

7. Súd prvej inštancie vo veci opätovne konal, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu doplnil dokazovanie v naznačenom smere v závislosti od aktivity sporových strán, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

8. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu súd zistil, že rozsudkom zo dňa 02.03.2006, č.k. 16C/1/2004-112 súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni bolestné vo výške 6.426.000,- Sk a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 3.120.000,- Sk. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, uznesením zo dňa 31.10.2006 č.k. 10Co/190/2006-165 Krajský súd v Trnave pripustil späťvzatie žaloby, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil. K späťvzatiu žaloby došlo z dôvodu, že medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu mimosúdnej dohody - dohody zo dňa 29.09.2006, na základe ktorej bola žalobkyňa odškodnená spolu sumou 4.773.000,- Sk / 158.434,57 Eur.

9. Zo znaleckého posudku Z. Z. S. vypracovaného v konaní tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 16C/1/2004 vyplýva, že znalec bolestné žalobkyne ohodnotil počtom bodov spolu 1338,75, pričom znalec vzhľadom na bolestný spôsob liečby, nutné infúzie, transfúzie, napojenie na umelú pľúcnu ventiláciu a dýchanie prístrojom, DIC, zvýšil počet bodov na 2-násobok, t.j. na 2677,5 bodov, čo pri hodnote bodu 60,- Sk predstavuje sumu 160.650,- Sk. V tom istom znaleckom posudku znalec ohodnotil

sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 1300, čo pri hodnote bodu 60,- Sk predstavuje sumu 78.000,- Sk.

10. Z výpovede žalobkyne vyplýva, že nároku sa domáha na základe dopravnej nehody zo dňa 25.05.2003, kedy došlo k ťažkému ublíženiu na zdraví. Bola odškodnená zo strany žalovaného z titulu ublíženia na zdraví mimosúdnu dohodou, no však od jej uzavretia a uspokojenia nároku vznikli ďalšie nároky na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Vzhľadom k tomu, že je invalidná v rozsahu viac ako 70%, má za to, že je primerané aj 50%-né mimoriadne zvýšenie sťaženie spoločenského uplatnenia. Má za to, že ide o nové nároky, ktoré neboli odškodnené v rámci mimosúdnej dohody. Pred uvedenou dopravnou nehodou pracovala na bývalom Okresnom úrade v Trnave, ako vedúca dopravy, mala na starosti vodičov, nie je vydatá, žije sama v R., v 1-izbovom byte, deti nemá. Pred úrazom mala vážnu známosť, táto trvala 2 roky, jednalo sa o známosť intímnu. Po uvedenej dopravnej nehode tento vzťah ukončila, nechcela, aby uvedený muž bol pri nej, bola zdravotne na tom dosť zle, stačilo keď pri nej boli rodičia. Nechcela, aby bol pri nej muž, s ktorým mala vážnu známosť a ktorý podľa záveru polície uvedenú dopravnú nehodu aj spôsobil. Ten pri nehode neutrpel žiadne vážne zranenia. V dôsledku dopravnej nehody je na plnom invalidnom dôchodku, má stále problémy s vnútornými orgánmi, s črevami, s trávením, v tomto smere má hlavne bolesti, má ďalej problémy s chrbticou, má pokrivenú chrbticu, aj krčnú chrbticu, mala zlomenú panvu, 5-krát zlomenú pravú nohu. V dôsledku uvedených zranení stále pociťuje bolesti, musí chodiť iba s oporou - s paličkou, nemôže behať, nemôže si čupnúť, po schodoch chodí s problémami. Mala tiež zranenia na hlave, stále pociťuje bolesti hlavy. Po nehode jej na tvári zostali jazvy a tiež pociťuje z tohto dôvodu bolesti, v ľicnej časti trhanie nervu. Má ukončenú strednú priemyselnú školu s maturitou. Pred nehodou sa nevenovala aktívne žiadnemu športu. Po nehode sa jej celkom zmenila postava, oblieka sa inak ako pred nehodou, športovejšie, voľnejšie. Pred nehodou nosila obuv na opätkoch - lodičky, teraz si obúva väčšinou tenisky. Iba z rozprávania iných a podľa fotografií vie, že chodila pred nehodou do spoločnosti, na zábavy, na diskotéky, atď. Od nehody nechodí nikam. Na život pred nehodou si ani nepamätá, resp. iba útržkovite. Teraz po nehode, keď máva bolesti, musia jej pomáhať rodičia, niekedy bolesti trvajú deň, niekedy aj 3-4 dni, závisí to aj od počasia, v takýchto stavoch nie je schopná si nič urobiť ani uvariť.

11. Z fotokópie lekárskeho posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia vyplýva, že Z.. A. Š., S. dňa 28.10.2009 (t.j. po zákrokoch - operáciách, ktoré žalobkyňa podstúpila v dňoch 15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009) bolestné ohodnotil počtom bodov 370 a sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 670, pričom v posudku uvádza, že tento lekársky posudok bol spracovaný na základe zákona č. 437/2004 Z.z. Na základe tohto posudku žalovaný poskytol žalobkyni plnenie tak, ako je to uvedené vyššie.

12. Zo znaleckého posudku č. 19/2011 vypracovaného Z.. Z. S. dňa 28.03.2011 vyplýva, že znalec opätovne vypracoval bodové ohodnotenie bolestného ako i sťaženia spoločenského uplatnenia, v ktorom ohodnotení zohľadnil aj už prvý znalecký posudok, ktorý ohľadne zranení vypracoval v konaní 16C/1/2004 a tiež v tomto posudku zahrnul aj posudok Z.. Š., S., v tomto znaleckom posudku zo dňa 28.03.2011 sú teda obsiahnuté a ohodnotené všetky bolesti, ktoré žalobkyňa utrpela pri dopravnej nehode zo dňa 25.05.2003, ako aj komplexné ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Celkove teda znalec bolestné u žalobkyne (po absolvovaní operácií v roku 2008 a 2009) obodoval počtom bodov 1406,25, pričom vzhľadom na bolestný spôsob liečby, nutné infúzie, transfúzie, napojenie na umelú pľúcnu ventiláciu a dýchanie prístrojom, DIC, zvýšil počet bodov na 2-násobok, teda na počet bodov 2812,5, čo pri hodnote bodu 60,-Sk predstavuje peňažné vyjadrenie 5.601,47 Eur (168.750,-Sk), pri tomto bodovom ohodnotení vzhľadom na prekonané 3 operačné úkony na tvári zvýšil položku č. 1 .a/ skalpácia hlavy, vrátane operácie - prirovnané - 3x30 bodov - 90 bodov, z toho 3-iny = 67,5 bodu, ktoré body sú zahrnuté v celkovom bodovom ohodnotení. V tomto posudku znalec ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne počtom bodov 1425, čo pri hodnote bodu 60,- Sk predstavuje sumu 2.838,- Eur, keď aj pri sťaženi spoločenského uplatnenia zohľadnil absolvované operácie žalobkyňou v roku 2008 a 2009. Uvedené bodové ohodnotenie bolestného i sťaženie spoločenského uplatnenia bolo vykonané podľa vyhl. č. 32/1965 Z.z.

13. Zo znaleckého posudku č. 80/2013 vypracovaného Z.. Z. S. dňa 01.09.2013 vyplýva, že bodové hodnotenie bolestného vzhľadom na prekonané 3 operačné výkony na tvári je potrebné zvýšiť podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. o položku č. 1 a/ Skalpácia hlavy, vrátane operácie, t.z. 3x30 bodov, z toho 3 = 67,5 bodov. Vzhľadom na bolestný spôsob liečby, nutné infúzie, transfúzie, napojenie na umelú

pľúcnu ventiláciu a dýchanie prístrojom, DIC, pri zvýšení celkového počtu bodov na dvojnásobok predstavujú 3 operačné zákroky 135 bodov a finančne 135 x 60,- Sk - 8.100,- Sk / 268,87 Eur. Podľa zákona č. 437/2004 Z.z. ohodnotil znalec položku č. 1a/ Skalpácia hlavy, vrátane operácie, t.z. 3x30 bodov=90 bodov, pričom dva zákroky boli vykonané v roku 2008, kedy hodnota bodu bola 410,- Sk / 13,60 Eur a jeden v roku 2009 kedy hodnota bodu bola 14,60 Eur, potom peňažné vyjadrenie za prekonalé tri operačné zákroky činí sumu 1.254,- Eur (60 bodov x 13,60 Eur, 30 bodov x 14,60 Eur). Čo sa týka vzniku ďalšieho sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne s ohľadom na vykonané tri operačné zákroky, tieto nemali nepriaznivé následky na poškodenie zdravia žalobkyne, práve naopak celkový, či už kozmetický, ale i funkčný následok sa zmiernil, i keď obnovenie pôvodného stavu aký bol pred zranením nebude možné dosiahnuť ani ďalšími operáciami. Operačné zákroky zvýšili bodové hodnotenie bolestného a výraznejšie neovplyvnili hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

14. Zo znaleckého posudku č. 8/2016 vypracovaného Z.. Z. S. dňa 18.01.2016 vyplýva, že znalec v záveroch posudku v bode 1./ uviedol, že bodové hodnotenie bolestného podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. predstavuje pri navýšení za bolestný spôsob liečby, nutné infúzie, transfúzie, rozvoj DIC... počet bodov 2.812,5 bodov (pri hodnote bodu 60,- Sk/1,99 Eur v roku 2003, teda činí peňažné vyjadrenie zranenia sumu 168.750,- Sk/5.601,47 Eur) a bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia predstavuje spolu 1.425 bodov (pri hodnote bodu 60,- Sk/1,99 Eur činí peňažné vyjadrenie sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 85.500,- Sk/2.838,- Eur. V bode 2./ uviedol, že v čase ustálenia zdravotného stavu - hodnotené rokom 2010 by bolestné predstavovalo podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. zhodne 2.812,5 bodov (ako aj peňažné vyjadrenie 168.750,- Sk/5.601,47 Eur) a bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia, pokiaľ by sa uplatňovalo podľa roku, v ktorom nastala stabilizácia zdravotného stavu - rok 2010, podľa vtedy platného zákona č. 437/2004 Z.z. by predstavovalo 2.050 bodov (pri hodnote bodu 14,89 Eur v roku 2010 by činilo peňažné vyjadrenie sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 30.524,50 Eur. V bode 3./ znalec uviedol, že bodové hodnotenie bolestného podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. predstavuje 2.812,5 bodov, pri hodnote bodu 17,16 Eur v roku 2015 (čo je aktuálne hodnota), by peňažné vyjadrenie činilo 48.262,50 Eur a bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. predstavuje 1.425 bodov, pri hodnote bodu 17,16 Eur v roku 2015 (čo je aktuálna hodnota), by činilo peňažné vyjadrenie sťaženia spoločenského uplatnenia 24.453,- Eur.

15. Zo znaleckého posudku č. 68/2018 vypracovaného Z.. Z. S. dňa 10.07.2018 vyplýva, že položky sťaženia spoločenského uplatnenia, a to položka č. 309./ Porušenie funkcie zažívacích orgánov 125 bodov, položka č. 387.b/ Skrátenie dolnej končatiny do 4 cm 25 bodov, položka č. 302.c/ Poúrazové kompenzačné vybočenie chrbtice 150 bodov, položka č. 394.b/ Obmedzenie hybnosti kolena 75 bodov, neboli hodnotené v znaleckom posudku č. 98/2005 zo dňa 23.05.2005, ale až následne v znaleckom posudku č. 19/2011 a potom v znaleckom posudku č. 8/2016 z dôvodu, že znalec bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v neskoršom znaleckom posudku spresnil, vzhľadom na to, že niektoré položky už nespôsobujú také sťaženie spoločenského uplatnenia, a preto ich znížil a niektoré položky bolo možné hodnotiť až v súčasnej dobe a preto pribudli. Ďalej v doplnení posudku znalec uvádza, že reoperačná liečba pravého predkolenia si vyžiadala dobu liečenia cca 4 - 6 mesiacov s následnou rehabilitáciou (zárok, pooperačný priebeh a hojenie možno prirovnať k operačnému riešeniu a liečbe čerstvej zlomeniny. Trvalé následky sa hodnotia podľa zákona č. 437/2004 Z.z. najskôr po roku od vzniku zranenia. Pri počítaní cca pol roka liečby po operácii v januári 2008 sa jedná o dobu liečby do cca konca júna 2008. Pre posúdenie trvalých následkov, skrátenie končatiny do 4 cm, pripadá do úvahy rok 2009-2010, pretože operačný zárok z januára 2008 mohol ovplyvniť dĺžku končatiny a tým i trvalé následky. Poúrazové kompenzačné vybočenie chrbtice nastalo v dôsledku zranení, skrátenia dolnej končatiny. Táto kompenzácia nastupuje s odstupom niekoľkých rokov, hodnotenie je teda možné uskutočniť v období rokov 2010-2011. Zranenia v oblasti dolnej končatiny ešte v roku 2005 neboli liečbou ukončené, takže položku zaoberajúcu sa obmedzením hybnosti kolena v roku 2005 ešte nebolo možné hodnotiť, pretože ešte nebolo jasné do akej miery bude hybnosť v oblasti kolena obmedzená. Podobne je to tak i s položkou porušenia funkcie tráviacích orgánov. Znalec bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia s úpravami vypracoval v roku 2011, ku ktorému roku sa viažu i trvalé následky po zranení pri dopravnej nehode.

16. V priebehu konania žalobkyňa čiastočne zobrala žalobu späť (podanie zo dňa 06.09.2018 č. I. 366). Po pripustení zmeny petitu uznesením tunajšieho súdu č. k. 18C/12/2010-108 zo dňa 22.06.2011 a po zohľadnení čiastočného plnenia zo strany žalovaného ako aj s prihliadnutím na doterajšie výsledky znaleckého dokazovania. Žalobkyňa pri náhrade za bolesť zobrala žalobu čiastočne späť o sumu

3.600,66 Eur s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 2.877,66 Eur od 04.03.2010 do zaplataenia a s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 723,- Eur od 15.06.2011 do zaplataenia. Pri náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyňa zobrala žalobu čiastočne späť o sumu 5.744,15 Eur s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 4.587,35 Eur od 04.03.2010 do zaplataenia a s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 1.156,80 Eur od 15.06.2011 do zaplataenia. Pri zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyňa zobrala žalobu čiastočne späť o sumu 1.872,10 Eur. vzhľadom na uvedené žalobkyňa naďalej trvá na žalobe pri náhrade za bolesť v sume 1.736,24 Eur s úrokom z omeškania 9% od 04.03.2010 do zaplataenia, pri náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia trvá na žalobe v sume 3.767,55 Eur s úrokom z omeškania 9% ročne od 04.03.2010 do zaplataenia a pri zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia naďalej trvá na žalobe v 2.883,75 Eur. Čiastočne späťvzatie žaloby žalobkyňa odôvodnila tým, že znalec v znaleckom posudku č. 8/2016 hodnotil oproti pôvodnému hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia navyše položky č. 309. Porušenie funkcie zažívacích orgánov za 125 bodov, č. 387 b. Skrátene jednej dolnej končatiny do 4cm za 25 bodov, č. 302 c. Poúrazové kompenzačné vybočenie chrbtice za 150 bodov, č. 394 b. Obmedzenie hybnosti kolena za 75 bodov, spolu 375 bodov. Toto bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyňi doteraz zo strany žalovaného nebolo poskytnuté odškodnenie. V zmysle právneho názoru odvolacieho súdu potom uvedené počty bodov je potrebné násobiť hodnotou bodu platnou pre rok 2011, na ktorý viaže znalec hodnotenie uvedených následkov, keď hodnota bodu v roku 2011 bola vo výške 15,38 Eur. Preto potom náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje sumu 5.767,50 Eur, od ktorej sa odvíja aj nárok žalobkyne na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50%, ktorý potom predstavuje sumu 2.883,75 Eur. Pri nároku za bolesť žalobkyňa vychádzala zo znaleckého posudku č. 8/2016, keď znalec bodovo ohodnotil bolesť za operácie na 180 bodov (str. 12 posudku) a pri hodnote bodu 420,92 Sk (pozn. súdu: zrejme žalobkyňa myslela sumu 402,92 Sk) za 2 operácie v roku 2008 (t. j. 120 bodov) a hodnote bodu 14,46 za jednu operáciu v roku 2009 (60 bodov), tak výška náhrady zodpovedá sume 2.472,54 Eur. ďalej žalobkyňa uviedla, že zo strany žalovaného jej bola vyplatená suma (odhliadnuc od náhrady škody na zdraví poskytnutej na základe mimosúdnej dohody zo dňa 29.09.2016) poskytnutá náhrada za bolesť v sume 736,30 Eur a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 1.999,95 Eur.

17. Žalovaný zotrval na vzájomnej žalobe, pričom vzájomnou žalobou si voči žalobkyňi uplatňuje sumu 2.093,95 Eur, z tohto sumu 467,43 Eur z titulu vyplateného bolestného a sumu 1.626,52 Eur z titulu vyplateného sťaženia spoločenského uplatnenia a jeho zvýšenia o 50%, nakoľko uvedené sumy boli vyplatené žalobkyňi bez právneho dôvodu, prípadne z právneho dôvodu, ktorý odpadol, nakoľko posudok Z.. Š. S.. bol v konaní nahradený znaleckým posudkom Z.. S.. Tiež poukazoval na rozhodnutia odvolacieho súdu, v zmysle ktorých je bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia možné posudzovať len v súvislosti s operáciami vykonanými v roku 2008 a 2009. poukázal na rozpor s postupom podľa zákona č. 437/2004 Z.z. a vyhlášky č. 32/1965 Zb., kedy operácie boli bodovo ohodnotené rozdielne, ale v zmysle vyhlášky boli ohodnotené na 135 bodov a po prepočte nároku ide o sumu 1.903,05 Eur a keďže vzájomnou žalobou uplatňuje nárok na zaplataenie 2.093,95 Eur má za to, že tento bol uspokojený. Rozdiel bodov medzi znaleckými posudkami z roku 2005 a z roku 2013, resp. 2016 činí 125 bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia.

18. Podľa § 470 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

19. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

20. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť šťastí, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatie žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

21. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatie žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatie žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatie žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

22. Žalobkyňa podaním zo dňa 06.09.2018, doručeným súdu dňa 07.09.2018 vzala žalobu v časti uplatneného nároku späť, a to vzhľadom na plnenie žalovaného (v sume 2.736,25 Eur) a s prihliadnutím na doterajšie závery znaleckého dokazovania (v sume 11.216,91 Eur) spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania. Nakoľko ide o dispozitívny úkon žalobkyne a žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil, súd konanie v časti sumy 11.216,91 Eur spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania (výrokom I.) zastavil (spôsobom uvedeným vo výroku).

23. Žalovaný podaním zo dňa 12.01.2012, doručeným súdu dňa 17.01.2012 vzal vzájomnú žalobu späť v časti sumy 149,77 Eur (pôvodne vzájomnou žalobou uplatňoval sumu 2.243,72 Eur, ktorú na základe znaleckého posudku upravil na sumu 2.093,95 Eur), pričom vzhľadom na tento dispozitívny úkon žalovaného súd konanie o vzájomnej žalobe žalovaného v časti sumy 149,77 Eur zastavil (výrokom IV.).

24. Predmetom sporu potom zostal žalobkyňou uplatnený nárok na zaplatenie sumy 8.387,54 Eur, a to suma 1.736,24 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.736,24 Eur od 04.03.2010 do zaplatenia titulom náhrady za bolesť, suma 3.767,55 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 3.767,55 Eur od 04.03.2010 do zaplatenia Titlom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a suma 2.883,75 Eur titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vzájomnou žalobou uplatnený nárok žalovaného v sume 2.093,95 Eur titulom bezdôvodného obohatenia.

25. Podľa § 420 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

26. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

27. Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

28. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

29. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia.

30. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

31. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len zákon č. 381/2001 Z.z.“), náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

32. Podľa § 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“) tento zákon ustanovuje a) podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, b) vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len "lekársky posudok") a jeho náležitosti, c) zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

33. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

34. Podľa § 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 32/1965 Zb.“) pri odškodňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia sa vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotené v lekárskom posudku.

35. Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, a to podľa zásad a sadziieb ustanovených v prílohe tejto vyhlášky. Odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia.

36. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. ak sa vykoná po skončení liečenia operácia, ktorá má príčinu v poškodení na zdraví, patrí ďalšie odškodnenie za bolesť ako za poškodenie, s ktorým možno túto operáciu najskôr porovnávať.

37. Podľa § 5 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. ak spoločenské uplatnenie občana bolo už obmedzené predchádzajúcimi zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa iba následky, ktoré vznikli v dôsledku posudzovaného poškodenia na zdraví, prípadne viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak bol poškodený pre skoršie sťaženie spoločenského uplatnenia už odškodnený a ak sa odškodňuje nastávajúce zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví, ktoré sa nepredpokladalo pri pôvodnom hodnotení, odpočíta sa mu zo sumy, ktorá by zodpovedala jeho terajšiemu stavu (§ 6 ods. 2), suma pôvodne z tohto dôvodu priznaná.

38. Podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. suma zodpovedajúca základnému počtu bodov zistenému lekárom sa primerane zvýši až na dvojnásobok podľa predpokladov, ktoré poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví, mal pre uplatňovanie v živote a v spoločnosti a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené alebo stratené. Týmto predpokladmi sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebavzdelávania; pritom sa prihliada na to, či ide o muža alebo ženu a pri odstrániteľnosti trvalých následkov aj na upozornenie lekára podľa § 10.

39. Podľa § 7 ods. 1, 2 a 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 60 Sk za jeden bod. Celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240.900,- Sk; z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72.000,- Sk. V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

40. Podľa § 5 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona č. 437/2004 Z. z. pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Na valorizáciu výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa nevzťahuje osobitný predpis. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka. V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

41. Vyhláška č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov, jej Príloha - podrobnejším spôsobom upravuje zásady a sadzby pre odškodnenie obidvoch nárokov. Týmto nárokom je spoločné, že sa nepriznávajú vo forme opakujúcich sa dávok, ale jednorázovo. Výška bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotia bodmi, ktorých počet určí lekár podľa zásad a sadziieb, ktoré sú obsiahnuté v prílohe citovanej vyhlášky.

42. Vyhláška č. 32/1965 Zb. upravuje dva prípady, v ktorých možno odškodnenie primerane zvýšiť. Prvý prípad je upravený v § 6 ods. 2 vyhlášky, podľa ktorého suma, zodpovedajúca základnému počtu bodov, zistenému lekárom sa primerane zvýši až na 2-násobok podľa predpokladov, ktoré poškodenému vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví, mal pre uplatnenie v živote a v spoločnosti, a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené alebo stratené. Týmito možnosťami sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebazvedávania. Pri tom sa prihliada na to, či ide o muža alebo ženu pri odstrániteľnosti trvalých následkov aj na upozornenie lekára podľa § 10 uvedenej vyhlášky. Druhý prípad mimoriadneho zvýšenia sumy zodpovedajúcej základnému počtu bodov zistenému lekárom, upravuje § 7 ods. 3 vyhlášky, podľa ktorého v prípadoch hodných osobitného zreteľa, môže súd odškodnenie primerane zvýšiť, a to i nad ustanovenie najvyššej výmery odškodnenia. Aplikácia § 6 ods. 2 alebo § 7 ods. 3 vyhlášky závisí od stupňa rozsahu obmedzenia alebo straty predpokladov pre uplatnenie poškodeného v živote a v spoločnosti, pričom stupeň rozsahu, intenzita obmedzených alebo stratených predpokladov v prípadoch hodných osobitného zreteľa podstatne prevyšuje stupeň, rozsah a intenzitu predpokladaných v § 6 ods. 2 vyhlášky. Z uvedeného vyplýva, že len sumu zodpovedajúcu základnému počtu bodov, ktorým bolo sťaženie spoločenského uplatnenia (teda nie bolestného) hodnotené v lekárskom posudku, je možné primerane zvýšiť; bolestné sa zvyšuje len hodnotením lekára, ktoré súd musí akceptovať.

43. Náhrada za bolesť aj náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poškodenému, teda osobe, ktorá utrpela úraz, poskytuje jednorazovo. Odškodnenie za bolesť sa poskytuje nielen za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, ale aj za bolesti spôsobené liečením poškodenia zdravia alebo odstraňovaním jeho následkov. Okamih vzniku škodnej udalosti teda nemusí byť totožný s okamihom odškodňovanej bolesti. V prípade sťaženia spoločenského uplatnenia sa odškodnenie poskytuje, ak úraz má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. K sťaženiu spoločenského uplatnenia teda dochádza, ak následkom úrazu alebo iného poškodenia na zdraví prípadne zhoršením ich následkov nastanú v zdravotnom stave poškodeného také zmeny, ktoré majú preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre jeho životné úkony. Či a aké zmeny v zdravotnom stave nastali, je možné zistiť, ak je možné považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený, teda v dobe, kedy je možné vykonať jeho posúdenie. Sťaženie spoločenského uplatnenia teda vzniká až v tejto dobe. Keďže neexistuje rozumný dôvod, pre ktorý by výška náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia mala byť posudzovaná podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení platnom v čase, keď tieto nároky ešte nevznikli, treba pri jej určení vychádzať zo znenia tohto predpisu v čase vzniku odškodňovanej bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia.

44. Odvolací súd, ktorého právnym názorom je súd prvej inštancie viazaný uviedol, že je potrebné ohodnotiť bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v súvislosti s operáciami, podstupenými žalobkyňou dňa 15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009, keďže tieto operácie boli vykonané v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela pri dopravnej nehode dňa 25.05.2003. Bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia musia byť hodnotené a stanovené znalcom podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. a náhrada vyčíslená podľa zákona č. 437/2004 Z.z.. hodnotou aktuálnou.

45. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa dňa 25.05.2003 pri dopravnej nehode utrpela zranenia, v súvislosti s ktorými si voči žalovanému uplatňuje nárok na náhradu škody titulom bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia z dôvodu, že zodpovedný prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase dopravnej nehody (v čase vzniku škodovej udalosti) uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného (pasívna vecná legitímácia žalovaného). Žalobkyňa a žalovaný dňa 29.09.2006 uzavreli mimosúdnu dohodu, na základe ktorej došlo medzi stranami k vysporiadaniu nárokov na náhradu škody na zdraví žalobkyne v rozsahu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia uvedeného v dohode. Žalobkyňa je invalidná s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%. Nebolo sporné, že žalobkyňa v dňoch 15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009 absolvovala tri operácie tváre, ktoré boli vykonané v súvislosti s úrazom, ktorý utrpela pri dopravnej nehode. Žalobkyňa si u žalovaného uplatnila nárok v súvislosti s týmito operáciami na základe žiadosti zo dňa 04.12.2009, kde podkladom pre ohodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia bol lekársky posudok Z.. A. Š., S.. Súd mal tiež za nesporné, že žalovaná v reakcii na uvedenú žiadosť žalobkyne dňa 22.12.2009 oznámila poistné plnenie v sume 2.736,25 Eur, a to sumu 736,30 Eur titulom bolestného a sumu 1999,95 Eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. Nebolo sporné, že žalobkyňa nárok na náhradu škody titulom bolestného v súvislosti s tromi operáciami vznikol. Medzi stranami k dohode o vyrovnaní nedošlo.

46. Sporným medzi stranami bolo v akom rozsahu má žalobkyňa nárok na náhradu škody titulom bolestného, počet bodov a aj výška náhrady za bolesť. Ďalej bolo sporným či žalobkyni vznikol nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok na jeho zvýšenie.

47. Ako už súd vyššie uviedol odškodnenie za bolesť sa poskytuje nielen za bolesti spôsobené na zdraví, ale aj za bolesti spôsobené liečením poškodenia zdravia alebo odstraňovaním jeho následkov. Žalobkyňou uplatnený nárok na náhradu za bolesť v súvislosti s realizovanými troma operáciami v dňoch 15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009 je práve takým nárokom, ktorý jej vznikol v dôsledku odstraňovania následkov zranenia, ktoré utrpela pri dopravnej nehode dňa 25.05.2003. V konečnom dôsledku medzi stranami ani nebolo sporné, že žalobkyni nárok na náhradu za bolesť, ktorú utrpela v súvislosti s troma operáciami vznikol. Sporným bola práve výška tohto nároku, ktorá je otázkou odbornou, pretože výška odškodnenia za bolesť závisí výslovne od lekárskeho posudku, keďže ide o výslovné skúmanie tých skutočností, ktoré závisia od odborného posúdenia a nie od zistenia súdu.

48. Odvolací súd v poslednom svojom rozhodnutí uviedol, že bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia musia byť hodnotené a stanovené znalcom podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. a náhrada vyčíslená podľa zákona č. 437/2004 Z.z. hodnotou aktuálnou. Vychádzajúc zo znaleckých posudkov vyhotovených vo veci bodové ohodnotenie bolestného za prekonané tri operačné zákroky (15.01.2008, 13.06.2008 a 27.02.2009) je vo výške 135 bodov. Táto výška bodového ohodnotenia za uvedené operácie žalobkyne je znalcom určená podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. a vyplývala už aj zo znaleckého posudku č. 19/2011 (str. 9), ale následne aj zo znaleckého posudku č. 80/2013 (str. 6) a zo znaleckého posudku č. 8/2016, keď znalec vzhľadom na tri operačné výkony na tvári určil body podľa Položky č. 1 a. Skalpácia hlavy, vrátane operácie (s odkazom na § 3 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb.) ako 3 x 30 bodov = 90 bodov, z toho 3/4 je 67,5 bodov (Príloha časť A., čl. I. Odškodnenie za bolesť ods. 8), ktoré znalec vzhľadom na bolestný spôsob liečby, nutné infúzie, transfúzie, napojenie na umelú pľúcnu ventiláciu a dýchanie prístrojom, DIC zvýšil na dvojnásobok, t. j. $67,5 \times 2 = 135$ bodov. Súd s poukazom na znalecký posudok ustálil, že počet bodov za bolesť z dôvodu 3 operačných zákrokov je 135. Pri vyčíslení náhrady potom ale súd postupoval podľa zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého výška náhrady za bolesť sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor (§ 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.). Nakoľko žalobkyňa absolvovala 2 operácie v roku 2008 a jednu v roku 2009, pri určení výšky náhrady vychádzal potom súd z výšky náhrady platnej v čase vzniku nároku, t. j. pre rok 2008 a 2009, keď výška náhrady za jeden bod na rok 2008 bola 402,92 Sk / 13,37 Eur (opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR č. 12384-1/2008-OL; č. 186/2008 Z.z.) a na rok 2009 14,46 Eur (opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR č. 12284/2009-OL; 172/2009 Z.z.). Náhrada za bolesť za prekonané tri operačné zákroky je potom celkom vo výške 1.854,- Eur (rok 2008: 2 operácie po 45 bodov, t. j. $90 \times 13,37 \text{ Eur} = 1.203,30 \text{ Eur}$; rok 2009: 1 operácia za 45 bodov, t. j. $45 \times 14,46 \text{ Eur} = 650,70 \text{ Eur}$). Súd sa nestotožnil sa s názorom žalobkyne, že počet bodov za bolesť v súvislosti s troma operačnými zákrokmi je 180, nakoľko takýmto počtom bodov by bolo možné obodovať bolesť žalobkyne len v prípade ak postupoval podľa zákona č. 437/2004 Z.z. To však súd nemohol, nakoľko k dopravnej nehode, pri ktorej žalobkyňa utrpela úraz došlo dňa 25.05.2003, t. j. za účinnosti vyhlášky č. 32/1965 Zb. a s poukazom na § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. sa na náhradu vzťahuje predpis účinný v čase vzniku udalosti, ktorá zakladá jej nárok. Následná (ďalšia) bolesť za tri operácie súvisela s touto nehodou a na jej základe vznikol žalobkyni samotný nárok na náhradu za bolesť, preto pri obodovaní aj ďalšej, následnej bolesti bolo potrebné postupovať podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb.

49. V konaní bolo preukázané, pričom nebolo medzi stranami sporné, že žalovaný titulom náhrady za bolesť plnil sumu 736,30 Eur (oznámenie o poistnom plnení zo dňa 21.12.2009 na základe lekárskeho posudku Z. A. Š., S.) z toho dôvodu žalobkyňa má nárok na náhradu za bolesť v súvislosti s troma operačnými zákrokmi v sume 1.117,70 Eur (1.854,- Eur - 736,30 Eur).

50. Súd opätovne uvádza, že náhrada za odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia sa poskytuje, ak úraz má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Či a aké zmeny v zdravotnom stave nastali, je možné zistiť, ak je možné považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený, teda v dobe, kedy je možné vykonať jeho posúdenie. Sťaženie spoločenského uplatnenia teda vzniká až v tejto dobe. Tak ako náhrada za bolesť,

tak aj náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poškodenej osobe poskytuje jednorazovo. Avšak v prípade ak u poškodeného, u ktorého boli následky úrazu hodnotené už v minulosti, možno v dôsledku toho istého úrazu hodnotiť také následky, ktorých vývoj sa nepredpokladal. Hodnotenie sa vykoná novým lekárskeým posudkom, v ktorom sa hodnotí aktuálny stav poškodeného.

51. Žalobkyňa si náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia pôvodne uplatňovala na základe lekárskeho posudku Z.. A. Š., S., po čiastočnom späťvzati žaloby v sume 3.377,55 Eur, keď s poukazom na znalecký posudok vyhotovený v konaní (č. 8/2016) jej patrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 375 bodov za položky č. 309 Porušenie funkcie zažívacích orgánov, č. 387 Skrátenie jednej dolnej končatiny do 4cm, č. 302c Poúrazové kompenzačné vybočenie chrbtice a č. 394b Obmedzenie hybnosti kolena, pretože sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu uvedených položiek nebolo žalovaným doposiaľ odškodnené. Žalovaný nárok žalobkyne na ďalšie sťaženie spoločenského uplatnenia popieral, pretože zákroky (3 operácie) nedosahovali výnimočnosť a nadmernú bolesť a útrapy a preto žalobkyni nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia nevznikol.

52. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobkyni nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vznikol. Aj pri nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia súd musí vychádzať zo znaleckého posudku, nakoľko ide o otázku odbornú, ktorú súd nie je schopný posúdiť bez posúdenia veci odborníkom z danej oblasti. Žalobkyňa si svoj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (nové sťaženie spoločenského uplatnenia) uplatňovala s poukazom na vykonané operácie v roku 2008 a 2009. Po vyhotovení znaleckého posudku súdom ustanoveným znalcom si tento nárok na v podstate ďalšiu (novú) náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nárokovala na základe záverov uvedených v posudku, keď znalec v posudku pri nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia obodoval aj nové položky, ktoré v predchádzajúcom znaleckom posudku (z roku 2005) zahrnuté neboli. Súd opätovne uvádza, že aj náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo. Žalobkyni bola náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia priznaná, teda bola už odškodnená na základe mimosúdnej dohody, podkladom ktorej bol znalecký posudok (č. 98/2005) vyhotovený v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. 16C/1/2004. Ako vyplýva aj z vyjadrení znalca v znaleckom posudku č. 80/2013 žalobkyni sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s absolvovanými tromi operačnými krokmi nevzniklo, keď síce predstavovali určitú formu bolesti, obmedzenia v bežnom spôsobe života, pretože celkový či už kozmetický, ale i funkčný následok sa po operáciách zmiernil (išlo o korekciu jaziev na tvári a deformácie okolo očnicovej oblasti ľavého oka). Napriek uvedenému záveru znalca v posudku č. 80/2013 má súd za to, že žalobkyni vznikol aj nárok na ďalšiu náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, keďže došlo bodovému zvýšeniu pri bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne. Nakoľko žalobkyňa špecifikovala akým titulom si nárok špecifikuje (položky, ktoré neboli bodovo ohodnotené v roku 2005), má súd za to, že ide o nový nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia, za tento žalobkyňa odškodnená nebola, a preto jej nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia patrí. Zo záverov znaleckého posudku č. 8/2016 a č. 68/2018 vyplýva, že znalec bodovo ohodnotil výšku sťaženia spoločenského uplatnenia na 1425 bodov (str. 13 ZP č. 8/2016). Opätovne, tak ako pri bolestnom, súd vychádzal z bodového ohodnotenia znalcom podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. a nie podľa zákona č. 437/2004 Z.z. z dôvodov uvedených už v predchádzajúcich odsekoch rozsudku. Nové položky, ktorých trvalé následky neboli žalovanou odškodnené sú položka č. 309./ Porušenie funkcie zažívacích orgánov 125 bodov, položka č. 387.b/ Skrátenie dolnej končatiny do 4 cm 25 bodov, položka č. 302.c/ Poúrazové kompenzačné vybočenie chrbtice 150 bodov, položka č. 394.b/ Obmedzenie hybnosti kolena 75 bodov. Ako znalec uviedol trvalé následky sa hodnotia najskôr po roku od vzniku zranenia. Pričom vzhľadom na uvedené položky v roku 2005 nemohol hodnotiť, pretože nebolo zrejmé do akej miery budú trvalé následky. Toto uvádzal už aj v posudku č. 98/2005, kedy výslovne uviedol, že v bodovom hodnotení nie je uvedené sťaženie spoločenského uplatnenia po zranení pravej dolnej končatiny, keďže boli vykonané dva operačné zákroky a nie je možné určiť následky po týchto korekčných operáciách (str. 13, ZP č. 98/2005, spis sp. zn. 16C/1/2004). Za uvedené položky podľa názoru súdu potom žalobkyni patrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 375 bodov, tak ako tieto položky obodoval znalec v znaleckom posudku č. 8/2016. Súd bol toho názoru, že liečenie týchto zranení ešte v čase vyhotovenia znaleckého posudku v roku 2005, na základe ktorého bola žalobkyňa odškodnená nebolo ukončené a nebolo možné stanoviť následky týchto zranení, keďže trvalé následky sa hodnotia najskôr po roku od vzniku zranenia (zo skúsenosti znalca z praxe je ich vhodnejšie hodnotiť až po roku od skončenia liečby). Podľa názoru súdu za trvalé následky v súvislosti s úrazom predstavujúce vyššie uvedené položky je potrebné žalobkyni priznať nárok na ich náhradu, pretože ide o nároky, za ktoré

žalobkyni náhrada nebola priznaná. Ďalej bol súd toho názoru, že nemôže postupovať podľa výpočtu rozdielom medzi pôvodne stanoveným počtom bodov v roku 2005 za sťaženie spoločenského uplatnenia a následne počtom bodov stanoveným v roku 2016 (ako to uvádzal žalovaný v jednom zo svojich vyjadrení). Z ustanovenia § 5 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. vyplýva, že tento postup možno aplikovať v prípadoch odškodňovania následkov na orgáne, funkcia ktorého bola už v minulosti narušená, a to vrozenými alebo získanými zmenami. Iba v takom prípade sa aplikuje postup spočívajúcu v odčítaní počtu bodov zodpovedajúcich ohodnoteniu vrozených alebo získaných následkov od počtu bodov zodpovedajúcich novému sťaženiu. V danom prípade, ale o takúto situáciu nejde. Nejde o zhoršenie následkov, ktoré jej vznikli v súvislosti s dopravnou nehodou, nakoľko tieto následky ešte posudzované neboli, resp. žalobkyni za ne nebola priznaná náhrada. Takýto postup by bolo možné zvoliť len prípade, ak by došlo k zhoršeniu stavu žalobkyne pri nároku náhrady, ktorý už bol v minulosti priznaný, resp. plnený. Uvedený záver súdu podporuje aj vyjadrenie znalca v znaleckom posudku č. 68/2016 (str. 3), kde uviedol, že bodové hodnotenie sťaženie spoločenského uplatnenia by k dňu vypracovania doplnku (10.07.2018) mohlo byť opäť odlišné. Napríklad ako aj uviedol znalec, mohli by sa zvýrazniť problémy s chrbticou, kde pri vykrivení chrbtice kompenzačnými mechanizmami sa môžu zvýrazniť a rýchlejšie nastúpiť degeneratívne zmeny, ktoré zvýrazia ťažkosti s chrbticou. Teda len v prípade zhoršenia sťaženia spoločenského uplatnenia za ktoré už bola priznaná náhrada by mohol súd postupovať podľa § 5 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. a pristúpiť k odpočtu bodov. Súd ďalej poukazuje na vyjadrenie znalca uvedené v znaleckom posudku č. 68/2018 (str. 2), pretože trvalé následky bolo možné hodnotiť až v období kedy bol posudok vypracovaný. V čase vypracovania predchádzajúceho posudku ešte nebol v smere k trvalým následkom súvisiacim s uvedenými položkami ustálený a nebolo možné ho bodovo ohodnotiť. Preto mal súd za to, že žalobkyni patrí nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 375 bodov. Čo sa týka vyčíslenia sumy náhrady tu súd postupoval v zmysle záverov znaleckého posudku, kde znalec uviedol, že zdravotný stav žalobkyne možno považovať za ustálený v roku 2011, preto súd vychádzal zo sumy 15,38 Eur za 1 bod (opatrenie Ministerstva zdravotníctva č. S4820-OL-2011, č. 19/2011 Z.z.). Žalobkyni preto potom patrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 5.767,50 Eur (375 bodov x 15,38 Eur).

53. K konaní tiež bolo preukázané, pričom nebolo medzi stranami sporné, že žalovaný titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia plnil sumu 1.999,95 Eur (oznámenie o poistnom plnení zo dňa 21.12.2009 na základe lekárske posudku Z.. A. Š., S..) z toho dôvodu žalobkyňa má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia za položky, za ktoré jej náhrada priznaná doposiaľ nebola sume 3.767,55 Eur (5.767,50 Eur - 1.999,95 Eur).

54. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia má byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo svojej podstate už v základnej výmere bodového ohodnotenia predstavuje náhradu za tieto preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného a na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Priznanie takého odškodnenia samotného teda predpokladá, že poškodený je vplyvom následkov utrpeného zranenia obmedzený vo svojich možnostiach, napr. vo voľbe povolania, spôsoboch osobného uplatnenia v rodinnom živote a voľnom čase (rôzne záľuby), v možnostiach zúčastniť sa kultúrnej a športovej činnosti. Zvýšenie náhrady za bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z. predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným ohodnotením a odškodnením. Zvýšenie náhrady podľa tohto ustanovenia predpokladá, že základné ohodnotenie plne nevyjadruje dôsledky zhoršeného zdravotného stavu na životné úkony poškodeného, lebo škoda na zdraví viedla k ťažkým následkom, ktoré podstatne obmedzujú, menia, alebo znemožňujú ďalšie uplatnenie v živote. Postup podľa uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy iba v skutočne výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, kde možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené alebo celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových alebo iných aktivít v dobe pred vznikom škody na zdraví. Taktiež sa musí jednať o výnimočný prípad v porovnaní s inými pokiaľ o sťaženie spoločenského uplatnenia v prípadoch s obdobným zdravotným poškodením ide.

55. Pri posudzovaní nároku opäť súd postupoval podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb., keď mal za to že žalobkyni nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vznikol. Súd sa potom zaoberal mierou obmedzenosti žalobkyne vzhľadom na jej uplatnenie v spoločnosti a či v zmysle právnej úpravy (keďže výšku nároku na náhradu už následne posudzoval podľa zákona č. 437/2004 Z.z.) ide

o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý by zakladal nárok na priznanie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Z obsahu spisu je zrejmé (výpoveď žalobkyne), že žalobkyňa je invalidná v rozsahu viac ako 70%. Pred dopravnou nehodou bola zamestnaná, slobodná a bezdetná s vážnou známosťou (2 roky). Žila spoločenským životom, chodila do spoločnosti, primerane tomu sa aj obliekala, nosila obuv na vysokých opätkoch. Je stále slobodná, nakoľko známosť ukončila, žije sama. Musí stále chodiť s oporou (paličkou), následkom čoho nemôže nosiť obuv na vysokom opätku, nosí tenisky, oblieka sa športovo. Od nehody nikam nechodí, nespomína si na predchádzajúci život, resp. len útržkovite. Stále trpí bolesťami. V čase zhoršených bolestí jej pomáhajú rodičia, nakoľko v tých dňoch nie je schopná sa o seba postarať. Následne súd pri úvahe o priznaní zvýšenia náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia zohľadnil aj zásadu primeranosti a proporcionality. Následky úrazu žalobkyne sú zjavne mimoriadne závažné, ale vzhľadom aj na ňou popísaný spôsob života možno konštatovať, že nie je úplne vylúčená zo všetkých aktivít rodinného a spoločenského života. Pri úvahe o primeranosti odškodnenia súd prihliadol aj na poznatky z rozhodovacej praxe pri posudzovaní sťaženia spoločenského uplatnenia osôb, ktoré v dôsledku poškodenia zdravia stratia úplne možnosť akéhokoľvek spoločenského uplatnenia. Ide často o osoby nemobilné, trvale pripútané na lôžko, úplne odkázané na cudziu starostlivosť. Pri zohľadnení zásady proporcionality zas súd prihliadal na skutočnosť, že sťaženie spoločenského uplatnenia je jednorazovým odškodnením následkov, ktoré poškodeného obmedzujú po celý zbytok života (v prípade žalobkyne od 28. roku jej života) dospel súd k záveru, že sa primerané je zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia o 30%. Súd vzal do úvahy, že žalobkyňa v čase nehody bola mladou pracujúcou ženou s perspektívnou známosťou žijúca spoločenským životom. V dôsledku nehody došlo u nej k obmedzeniu jej zárobkových možností, je invalidná nad 70%, nežije takmer žiaden spoločenský život. Nie je ale odkázaná na pomoc inej osoby, je schopná interakcie so svojou rodinou, vie sa o seba postarať (žije sama v 1 izbovom byte), iba v čase bolestí jej pomáhajú rodičia. Porovnaním predchádzajúceho spôsobu života žalobkyne a jej aktuálneho spôsobu života po nehode, možno konštatovať, že v súvislosti s dopravnou nehodou sa spôsob jej život a zmenil, ale nie natoľko aby bolo dôvodné priznať jej až 50% zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd považoval za dôvodné zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne v rozsahu 30%, a to najmä s ohľadom na vek 28 v čase dopravnej nehody, stratu uplatnenia v pracovnej sfére a zhoršenie je spoločenského života. Nakoľko súd žalobkyňu priznal nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 5.767,50 Eur (pred odpočítaním čiastočného plnenia zo strany žalovaného), potom 30% z uvedenej sumy predstavuje sumu 1.730,25 Eur, ktorú súd považoval za dôvodnú priznať žalobkyňu titulom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia.

56. Súd považoval žalobu žalobkyne za čiastočne dôvodnú, a to v časti nároku žalobkyne na náhradu za bolesť v sume 1.117,70 Eur, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 3.767,55 Eur a zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 1.730,25 Eur (celkom spolu sumu vo výške 6.524,50 Eur) a vo zvyšku žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol (z dôvodov uvedených vyššie).

57. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

58. Podľa § 11 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

59. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné

plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

60. Podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/201 Z.z. ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

61. Žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila aj nárok na úrok z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy (okrem úroku z omeškania v časti zvýšenia náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia) od 04.03.2010 do zaplatenia.

62. Z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že úroky z omeškania možno žalobcovi priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Nakoľko žalobkyňa si svoj nárok uplatňuje od žalovaného, ktorým je poisťovňa a zákon č. 381/2001 Z.z. obsahuje úpravu, kedy možno priznať úrok z omeškania postupoval súd podľa tejto špeciálnej úpravy.

63. Nebolo sporné, že žalobkyňa si svoj nárok na náhradu škody uplatnila priamo proti žalovanému listom zo dňa 04.12.2009. Žalovaný listom zo dňa 22.12.2009 a 21.12.2009 oznámil žalobkyni ukončenie šetrenia poistnej udalosti a predložil jej výpočet výšky poistného plnenia. Z predložených výpočtov je potom zrejmé, že žalovaný uznal nárok žalobkyne na plnenie v rozsahu požadovanom žalobkyňou, ale s inou hodnotou bodu pri určení výšky náhrady (nie podľa hodnoty body pre rok 2008 a 2009 ako si uplatňovala žalobkyňa, ale podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. v sume 60 Sk / 1,99 Eur).

64. V prípade ak poisťovateľ uzná nárok poškodeného na plnenie čo aj len čiastočne, je z hľadiska určenia času plnenia takto uznaného nároku rozhodujúci okamih, keď poisťovateľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Plnenie z takto uznaného nároku je splatné do 15 dní od skončenia vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť a v prípade, že by poisťovateľ neplnil, vznikol by poškodenému nárok na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 1 veta prvá a 2 Občianskeho zákonníka uplynutím tejto lehoty. Ak však poisťovateľ odmieta poškodenému poskytnúť poistné plnenie v ním požadovanom rozsahu a poskytne mu riadne a včas písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo znížil poistné plnenie, v dôsledku čoho poškodený uplatnil svoj nárok žalobou v súdnom konaní, pre určenie času plnenia (a následným vznikom právneho nároku poškodeného na prípadný úrok z omeškania) je relevantným až doručenie právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. Ak by si poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z.z., vznikol by poškodenému nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal (§ 563 Občianskeho zákonníka).

65. Súd mal z obsahu spisu za preukázané, že žalovaný si svoju povinnosť vyplývajúcu mu z § 11 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil už v oznámení o poistnom plnení (zo dňa 21.12.2009 a zo dňa 22.12.2009). Súd z obsahu oznámení vyvodil záver, že ho možno zároveň považovať aj za písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol žalovaný poskytnúť plnenie, ktoré si žalobkyňa nárokovala v liste zo dňa 04.12.2009. Podľa názoru súdu, keď žalovaný uznal v postate celý nárok žalobkyne týkajúci sa počtu bodov, ale postupoval podľa bodového ohodnotenia platného v inom čase si týmto svoju povinnosť splnil. Podľa názoru súdu v tomto prípade nebolo potrebné osobitne zdôvodniť, prečo nevyplatil žalovaný žalobkyni plnenie v ňou požadovanej výške, keď toto je zrejmé zo samotného oznámenia o poistnom plnení. Navyše keď správnosť záveru poisťovateľa v samotnom vysvetlení, z akého dôvodu odmietol poskytnúť plnenie je pritom irelevantný, nakoľko v zmysle citovaného uznesenia je poisťovateľ povinný „len“ poskytnúť písomné vysvetlenie a toto doručiť poškodenému, čo v prejednávanej príhode žalovaný ako poisťovateľ v lehote troch mesiacov aj splnil. Súd potom dospel k záveru, že žalovaný si svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa § 11 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil, nebol preto povinná uhradiť žalobkyni ako poškodenej úroky z omeškania. Do omeškania by sa žalovaný dostal s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradil v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody. Z uvedených dôvodov súd nárok žalobkyne na úroky z omeškania zamietol.

66. Vzhľadom na uvedené súd uložil žalovanému povinnosť povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1.117,70 Eur titulom náhrady za bolesť, sumu 3.767,55 Eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a sumu

1.730,25 Eur titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (výrok II. rozsudku) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III. rozsudku).

67. Podľa § 147 ods. 1 CSP žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou.

68. Žalovaný sa vzájomnou žalobou domáhal zaplata sumy 2.093,95 Eur titulom bezdôvodného obohatenia (nešlo o vzájomné započítanie pohľadávok, keďže žalovaný popieral nárok žalobcu). Ako už súd uvádzal vyššie vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobkyni nárok na náhradu škody vznikol, a preto jej tento nárok priznal a to celkom v sume vo výške 6.524,50 Eur, po zohľadnení plnenia zo strany žalovaného. Nárok žalobcu preto súd nepovažoval za dôvodný, nakoľko jeho plnením (na základe oznámenia zo dňa 21.12.2009 a 22.12.2009 o plnení titulom poistenej udalosti) nedošlo u žalobkyne k bezdôvodnému obohateniu a nárok na plnenie na náhrady škody jej vznikol vo vyššom rozsahu ako bolo žalovaným plnené. Nárok žalovaného uplatnený vzájomnou žalobou vzhľadom na uvedené považoval súd za nedôvodný (k bezdôvodnému obohateniu žalobkyne nedošlo), a preto vzájomnú žalobu žalovaného v celom rozsahu zamietol (výrok V. rozsudku).

69. Záverom súd dodáva, že civilné sporové konania je a aj v čase začatia konania bolo kontradiktórne, pričom mohol len výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli strany sporu, ak ich vykonanie bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, za predpokladu dodržania zásady rovnosti strán. Aktuálna procesnoprávna úprava je prísne kontradiktórna, čo znamená, že strany majú v spore nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkaznú povinnosť a nesplnenie tejto povinnosti má za následok neúspech v spore. Súd preto vychádzal z dôkazov, ktoré boli stranami predložené počas konania, resp. navrhnuté (znalecké dokazovania) a na základe toho ustálil skutkový stav. Keďže predmetom konania bola náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá je otázkou odbornou, bolo potrebné vychádzať zo záverov znaleckého posudku. Súd nevychádzal zo znaleckého posudku ako celku, nakoľko znalec opakovane porovnával výšku bodového ohodnotenia a následne výšku náhrady podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. a zákona č. 437/2004 Z.z. Nakoľko vo veci bol vyslovený právny názor nadriadeného súdu, ktorým súd prvej inštancie viazaný prevzal zo znaleckého posudku a jeho doplnkov tie časti, ktoré boli pre predmetný spor relevantné (z dôvodov uvedených vyššie). Pri nároku na náhradu za bolesť vychádzal súd z počtu bodov stanovených podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. (135 bodov) a pri nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal z tej skutočnosti, že žalobkyni za vyššie uvedené (4) položky nebola doposiaľ poskytnutá náhrada, nešlo o zhoršenie už ohodnotených následkov a preto jej nárok za tieto položky priznal tak ako uviedol vyššie (a nevychádzal z rozdielu medzi aktuálne obodovaným sťažением spoločenského uplatnenia a predchádzajúcim obodovaním v roku 2005). Ďalej súd k trudeniam žalovanej, že žalobkyňa sa na základe dohody o mimosúdnom vyrovnaní v roku 2006 zaviazala neuplatňovať si ďalšie nároky uvádza, že tieto nemá relevanciu, pretože nie je možné sa vzdať vopred práva, ktoré ešte len vznikne. Vzdať sa možno iba existujúceho práva, nie práva, ktoré môže vzniknúť (vzlikne) až v budúcnosti (oba nároky, teda aj bolestné a aj nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia jej vznikli až neskôr, teda až po absolvovaní operácií v roku 2008 a 2009 a ustálením zdravotného stavu po operácii dolnej končatiny v roku 2011).

70. Podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít.

71. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

72. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

73. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

74. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

75. Podľa § 259 CSP, Ak pri dokazovaní vznikne povinnosť, ktorá je spojená s výdavkami inej osoby, má táto osoba tie isté práva a povinnosti pri ich uplatnení ako svedok.

76. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP.

77. V prejednávanej veci si žalobkyňa podanou žalobou pôvodne uplatňovala sumu 19.604,45 Eur, následne po vyhotovení znaleckého posudku a plnení zo strany žalovaného vzala žalobu späť celkom v sume 11.216,91 Eur a žiadala priznať sumu 8.387,54 Eur. Žalobkyni bola priznaná suma 6.524,50 Eur. Úspech žalobkyne potom predstavuje vyhovenú časť žaloby 6.524,50 Eur a úspech žalovaného predstavuje zamietnutú časť žaloby a zastavenú časť konania zavinenu žalobkyňou vo výške 1.863,04 Eur + 11.216,91 Eur = 13.079,95 Eur. Čo sa týka úspechu žalovaného v zastavujúcej časti pre späťvzatie, súd má za to, že zastavenie zavinila žalobkyňa, ktorá si žalobou uplatňovala aj nárok, ktorý jej bol žalovaným uspokojený už pred podaním žaloby (plnenie na základe oznámenia o plnení zo dňa 21.12.2009 a 22.12.2009, vyplatené dňa 23.12.2009). Zavinenie na zastavení konania podľa názoru súdu má žalobkyňa aj v časti ktorú vzala späť po vyhotovení znaleckého posudku, nakoľko bolo len na žalobkyni akú sumu si podanou žalobou uplatní. Z uvedeného potom možno uzavrieť, že žalobkyňa mala úspech v rozsahu 33 % a žalovaný 67%, z čoho vyplýva, že v konaní bol úspešnejší žalovaný v rozsahu 34% (67-34 čistý úspech žalovaného). Žalovaný má preto nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 34% trov konania (výrok VI. rozsudku). Súd dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP na nepriznanie nároku úspešnej strane v konaní, pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nezistil. Súd dodáva, že ide o sporové konanie, kde žalujúca strana nesie zodpovednosť v akom rozsahu si svoj nárok uplatní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

78. V časti nároku uplatneného vzájomnou žalobou bola plne úspešná žalobkyňa (tu v postavení žalovanej), keďže po čiastočnom späťvzatií vzájomnej žaloby v sume 149,77 Eur (zavinenie na zastavení konania nesie žalovaný - tu v postavení žalobcu) a bola vzájomná žaloba zamietnutá v celom rozsahu (2.095,93 Eur). Žalobkyňa má preto nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100% (výrok VII. rozsudku), keď súd nezistil žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa na nepriznanie nároku na náhradu trov úspešnejšej strane. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP)

79. Štátu vznikli v konaní výdavky poukázaním znaleckého vo výške 3,28 Eur z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu priznaných znalcovi ako znalečné, ktoré boli priznané a boli vyplatené zo štátnych rozpočtových prostriedkov. Súd štátu podľa článku 4 ods. 2 a § 259 CSP priznal náhradu uhradených výdavkov s ohľadom na výsledok konania (výrok VIII. rozsudku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).